

въ брошури и въ периодически списания български и въ небългарски. Ште се опитаме да ги изброямъ тук напълно.

Първо извѣстие за начелните книжовни опити на Българетъ въ началото на нашето столѣтие съобщилъ е въ г. 1829 познатий филологъ Бартоломей *Копишаръ*, родомъ Словинецъ, въ виенското период. списание „*Jahrbücher der Literatur*“. Одеский професоръ Н. *Мурзакевичъ* обнародвалъ е въ г. 1838 статия върху тогавашното положение на просвѣщението у Българетъ въ „*Журналъ Минист. Нар. Просв.*“ (Априлия, стр. 114—123). Сѫщата година издаде се списание на Ю. Ив. *Венелина*, „*О зародыши новоболгарской литературы*“ (Москва 1838. 8°. 51 стр.), което излѣзе въ преводъ на български отъ М. Кифалова (Букурештъ 1842). Подиръ Венелина послѣдова Василь *Априловъ*, който написа книжица „*Денница новоболгарского образования*“ (Одеса 1841. 8°. VI и 146 стр.), която по-послѣ допълни съ брошурката: „*Дополнение къ Денницѣ новоболгарского образования*“ (Санктпургъ 1842. 8°. 42 стр.). Въ г. 1846 обнародвѣ се пакъ въ „*Журналъ руск. мин. нар. просвѣщения*“ (Сентемврия стр. 1—28) драгоценъ прегледъ на тогавашните български книги, написанъ отъ И.И. *Срезневскаго*, тогава професоръ на харковски университетъ. Въздажданието на българската книжнина описалъ е Срезневски и съ едно особно писмо до Вештеслава Ганка († 1861), библиотекаря на ческий музей, което писмо се напечата въ „*Časopis českého musea*“ г. 1847 (дѣлъ II. стр. 212—218). Първи български книгописъ опита се да състави въ г. 1852 младий Българинъ *Иванъ Вас. Шоповъ* изъ Калоферъ, който по него време учеше медицина въ Прага, дѣто за зла честь рано се скъсихъ днитѣ на животътъ му. Своятъ разписъ обнародва той въ „*Цариградскій Вѣстникъ*,“ отъ дѣто биде отпечатанъ на отдѣлна книжка подъ насловие: „*Списокъ за болгарскы-те книги кои-то са издадени до сега. Цареградъ. Въ Типографія-та Ц. Вѣстника 1852.*“ Въ тая книжка отвѣтрѣ надъ текстътъ има друго насловие: „*Списокъ на болгарскы книги на нововозраждаемата болгарска писменность въ XIX-й вѣкъ. Собранъ отъ Ивана В. Шопова. 1852 Маія 5-го. Златный Прагъ въ Богемія.*“ Тукъ Шоповъ изброява 112 книги отъ г. 1806—1851, които ги е средиъ споредъ годинитѣ, въ които сѫ излѣзи. Заглавията имъ твърдѣ е скратилъ и нигдѣ не назначилъ броять на страниците и форматътъ. Редакцията на „*Цар. Вѣстникъ*“ пригудила на краять до 30 списания, при които обаче забравила да забѣлѣжи на много мяести и го-